Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central, judecător – Guțan Vitalie
Dosarul nr.2ai-128/25
2-25013398-02-2ai-25042025

D E C I Z I E
dispozitiv

06 octombrie 2025 mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice
din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

a examinat apelul declarat de avocatul Cireș Isae, în interesele lui Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 02 aprilie 2025,

emisă la cererea introductivă înaintată de moștenitorii masei succesorale Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală acceptată după decesul lui Verbițchi Andrei.

În conformitate cu art. 385 lit. (a), 389, 390 Cod de procedură civilă, Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de avocatul Cireș Isae, în interesele lui Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 02 aprilie 2025, emisă la cererea introductivă înaintată de moștenitorii masei succesorale Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală acceptată după decesul lui Verbițchi Andrei.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului,

judecător Sîrbu Victoria

Judecători
Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central, judecător – Guțan Vitalie
Dosarul nr.2ai-128/25
2-25013398-02-2ai-25042025

D E C I Z I E

06 octombrie 2025 mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice
din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

examinând apelul declarat de avocatul Cireș Isae, în interesele lui Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina,
împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 02 aprilie 2025,
emisă la cererea introductivă înaintată de moștenitorii masei succesorale Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală acceptată după decesul lui Verbițchi Andrei,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei

La 31 ianuarie 2025, moștenitorii masei succesorale Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina au înaintat cerere introductivă, solicitând: intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală acceptată după decesul lui Verbițchi Andrei; intentarea procedurii de insolvabilitate față de masa succesorală a defunctului Verbițchi Andrei; numirea în calitate de administrator al masei succesorale, pe administratorul autorizat Fanari Svetlana.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la data decesului lui Verbițchi Andrei, acesta avea obligații (datorii) după cum urmează:

- 42.485 dolari SUA și 24.564,57 lei, conform titlului executoriu nr. 2-3519/15 eliberat pe 11 aprilie 2018, de Judecătoria Botanica mun. Chișinău, creanță a lui Prodan Serghei, domiciliat pe str. *****, 11, *****, mun. Chișinău;
- 226.000 lei - restanța la plata pensiei de întreținere față de Vabiscevici Angela, domiciliată pe mun. Chișinău, str. *****, *****, *****, confirmată prin încheierea executorului judecătoresc Coadă Rodica nr. 029p/a-28r/20 din 30 aprilie 2020.

În context, reclamantele au menționat că cererea de insolvabilitate a masei succesorale este depusă din cauza incapacității de plată a masei succesorale, or, activele masei succesorale sunt insuficiente pentru stingerea obligațiilor masei succesorale și există pericolul intrării masei succesorale în incapacitate de plată.

În urma inventarierii patrimoniului succesoral, s-a stabilit că activele masei succesorale ale defunctului Verbițchi Andrei sunt formate din:

1. ¼ cotă-parte din bunul imobil - apartamentul nr. 8, situat pe str. *****, *****, or. Chișinău - cu o valoare de piață de aproximativ 290.000 lei;
2. 50% din capitalul social al SRL ”Repeter” (*societate comercială care nu desfășoară activitate la moment*);
3. Automobil *****, a/f 1986, nr/î *****, cu valoare de piață necunoscută. Locul de aflare nu este cunoscut, posibil că acesta este chiar distrus.
4. Automobil *****, produs în 1988, nr/î *****, cu valoare de piață necunoscută. Locul de aflare nu este cunoscut, posibil că acesta este chiar distrus.

Reieșind din cele expuse mai sus, atestă că activele masei succesorale se compun din: ¼ cotă-parte față de apartamentul nr. 8 din or. Chișinău, str. *****, *****, care valorează aproximativ 290.000 lei, ½ cotă socială din SRL ”Repeter” (care nu desfășoară activitate economică), și două mijloace de transport, date despre care sunt cunoscute.

Se susține că, creanța lui Vabiscevici Angela constituie 226.000 lei, iar creanța lui Prodan Serghei – 42.485 dolari SUA și 24.564,57 lei (aceasta nu este integral stinsă).

Valoarea totală a datoriilor lăsate de Verbițchi Andrei, depășește cu mult activele acestuia, iar acest fapt denotă cu certitudine că activele nu vor fi suficiente pentru acoperirea obligațiilor lăsate de defunct. Prin urmare, constată temei de intentare a procedurii de insolvabilitate a masei succesorale.

Soluția instanței de fond

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 07 februarie 2025, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de moștenitorii masei succesorale Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate a masei succesorale a defunctului Verbițchi Andrei, cu numirea lui Fanari Svetlana, în calitate de administrator provizoriu al masei succesorale a defunctului Verbițchi Andrei și instituirea perioadei de observație.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 02 aprilie 2024, a fost admisă cererea introductivă, s-a constatat insolvabilitatea și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de masa succesorală acceptată de moștenitorii Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina după decesul lui Verbițchi Andrei.

Solicitarea din apel

La 17 aprilie 2025 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității*), Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina prin intermediul avocatului Cireș Isae, au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul central, din 02 aprilie 2024, iar la 19 mai 2025 a fost înregistrată cererea de apel motivată, prin care au solicitat casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului față de masa succesorală rămasă după decesul lui Verbițchi Andrei.

În motivarea cererii de apel s-a indicat că, deși în cadrul examinării cauzei, atât administratorul provizoriu, cât și succesorii lui Verbițchi Andrei, prin reprezentant, au solicitat să fie dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului în privința masei succesorale lăsată de Verbițchi Andrei, instanța de judecată a intentat procedura de insolvabilitate, motivând că particularitățile insolvabilității masei succesorale nu prevăd posibilitatea inițierii procedurii falimentului simplificat.

De altfel, apelanții au susținut că prima instanță a interpretat eronat norma legală, or, potrivit art. 235^1 alin. (1) din Legea insolvabilității, dispozițiile legii se aplică „în mod corespunzător” și masei succesorale, fără nicio restricție expresă privind procedura falimentului simplificat.

Mai mult, apelanții au remarcat că, deși art. 134 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității se referă inițial la persoanele juridice, acesta se aplică corespunzător și masei succesorale, norma cu privire la insolvabilitatea succesorală fiind adoptată ulterior.

În plus, prima instanță a confundat noțiunile de „insolvabilitate” și „proces de insolvabilitate”, interpretând greșit că falimentul simplificat nu ar fi aplicabil masei succesorale.

Aprecierea instanței de apel

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a lucrărilor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul apreciază

apelul declarat de Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina ca fiind neîntemeiat și pasibil de a fi respins, cu menținerea hotărârii instanței de insolvabilitate din considerentele ce succed.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Cu referire la normele aplicabile speței, este de menționat că, conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Din materialele cauzei, Colegiul judiciar constată că la 17 decembrie 2024, notarul Mocanu Elena a eliberat pe numele lui Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina, certificatul de moștenitor a întregii mase succesorale rămase după decesul lui Verbițchi Andrei.

Conform certificatului de moștenitor întocmit în dosarul succesoral nr. 748788/124/2024 din 17 decembrie 2024, se atestă că: Verbițchi Iulia are statut de moștenitor al averii lui Verbițchi Andrei (*decedat la data de 25 iulie 2020*) în proporție de $^1/_3$ cotă-parte din masa succesorală a defunctului; Verbițchi Elena are statut de moștenitor al averii lui Verbițchi Andrei, în proporție de $^1/_3$ cotă-parte din masa succesorală a defunctului și; Verbițchi Irina are statut de moștenitor al averii lui Verbițchi Andrei, în proporție de $^1/_3$ cotă-parte din masa succesorală a defunctului.

La caz, moștenitorii masei succesorale Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina au înaintat cerere introductivă, solicitând intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală acceptată după decesul lui Verbițchi Andrei.

În motivarea cererii au invocat că în urma efectuării inventarului patrimoniului succesoral, s-a depistat că activele masei succesorale ale defunctului Verbițchi Andrei, sunt formate din: ¼ cotă-parte din bunul imobil: apartamentul nr. 8, situat pe str. *****, *****, mun. Chișinău, valoarea de piață a acestuia constituie suma de 290.000 lei; 50% din capitalul social al SRL ”Repeter” - valoarea acestuia nu este cunoscută (societatea este inactivă); automobilul *****, a/f 1986, nr/î ***** - valoare și locul

aflării necunoscută; - automobilul *****, a/f 1988 nr/î ***** - valoare și locul aflării necunoscută.

Totodată, s-a depistat că pasivele masei succesorale ale defunctului Verbițchi Andrei, sunt formate din: 226.000 lei, confirmate prin încheierea executorului judecătoresc Coadă Rodica nr. 029p/a-28r/20 din 30 aprilie 2020, prin care a fost stabilit cuantumul restanței la pensia de întreținere la situație din 06 aprilie 2020 și datoria față de Prodan Serghei în mărime de 42.485 dolari SUA și 24.564,57 lei, confirmată prin titlul executoriu din 17 octombrie 2026, eliberat în baza hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 07 februarie 2025, cererea introductivă a fost admisă spre examinare și s-a numit Fanari Svetlana, în calitate de administrator provizoriu al masei succesorale a defunctului Verbițchi Andrei și s-a instituit perioada de observație.

La 31 martie 2025, administratorul provizoriu a prezentat instanței raportul cu privire la executarea măsurilor de asigurare, în care a constatat insuficiența patrimoniului succesoral pentru acoperirea datoriilor moștenirii și incapacitatea de plată a masei succesorale și a propus constatarea insolvabilității masei succesorale și inițierea procedurii simplificate a falimentului.

În materie de drept, potrivit art. 5 alin. (1) din Legea insolvabilității, cererea de intentare a procesului de insolvabilitate se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolvabilitate) în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită în Codul de procedură civilă și în prezenta lege.

Potrivit art. 5 alin. (5) lit. a) din Legea insolvabilității, principalele competențe ale instanței de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt pronunțarea motivată a hotărârii de intentare a procesului de insolvabilitate și, după caz, de intrare în insolvabilitate atât prin procedura falimentului, cât și prin procedura de restructurare a debitorului.

În corespundere cu art. 34 alin. (1) din Legea insolvabilității, instanța de insolvabilitate hotărăște, în baza aprecierii temeiului de insolvabilitate și a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive, asupra intentării procedurii de insolvabilitate sau asupra respingerii cererii introductive.

În conformitate cu prevederile art. 12 din Legea insolvabilității, dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege.

De asemenea, conform art. 235^1 alin. (1) din Legea insolvabilității, dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător insolvabilității masei succesorale, cu derogările prevăzute de prezentul capitol și dispozițiile Codului civil în materie de insolvabilitate a masei succesorale, iar reieșind din alin. (2) al aceleiași norme, în scopul aplicării corespunzătoare a dispozițiilor prezentei legi: a) masa credală este formată din pasivul masei succesorale, iar masa debitoare este formată din activul masei succesorale; b) referințele în adresa debitorului înainte de deschiderea

moștenirii se consideră referințe la cel care a lăsat moștenirea, iar referințele în adresa debitorului după deschiderea moștenirii se consideră referințe lăsate la moștenitori.

În conformitate cu art. 235^2 alin. (1)-(3) din Legea insolvabilității, cererea introductivă nu poate fi respinsă în temeiul faptului că un moștenitor încă nu a acceptat moștenirea sau că acesta poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile masei succesorale. În cazul în care există mai mulți moștenitori, procesul de insolvabilitate poate fi intentat și după efectuarea partajului masei succesorale. Procesul de insolvabilitate nu se poate limita doar la o parte din masa succesorală.

Potrivit art. 235^3 alin. (1) din Legea insolvabilității, dreptul de a depune cerere introductivă îl au: a) oricare moștenitor; b) creditorul oricărui moștenitor, pe cale oblică, în condițiile legii; c) administratorul masei succesorale sau custodele, executorul testamentar care are dreptul de a administra masa succesorală; d) oricare creditor al masei succesorale.

Corespunzător art. 235^4 din Legea insolvabilității, cererea introductivă a creditorului masei succesorale nu poate fi depusă dacă au expirat 2 ani din momentul acceptării moștenirii de către cel puțin un moștenitor, iar potrivit art. 235^5 alin. (1)-(2) din Lege, drept temei de intentare a procesului de insolvabilitate îl constituie incapacitatea de plată a masei succesorale sau supraîndatorarea acesteia. Dacă cererea introductivă este depusă de către moștenitor, administratorul masei succesorale, custode sau executorul testamentar, temei de intentare a procesului de insolvabilitate îl constituie pericolul intrării masei succesorale în incapacitate de plată când, în mod previzibil, nu se vor putea executa obligațiile pecuniare devenite scadente.

În context, conform art. 10 alin. (1)-(3) din Legea insolvabilității, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

În conjunctura normelor citate supra Colegiul constată că instanța de insolvabilitate just și întemeiat a conchis întru admiterea cererii introductive și respectiv, constatarea și intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală acceptată de moștenitorii Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina, după decesul lui Verbițchi Andrei.

De altfel, din circumstanțele elucidate se atestă clar insuficiența patrimoniului succesoral pentru satisfacerea datoriilor moștenirii și, respectiv, incapacitatea de plată și supraîndatorarea masei succesorale.

Totodată, cu privire la argumentele apelanților că sintagma „în mod corespunzător” din art. 235^1 alin. (1) din Legea insolvabilității, permite aplicarea integrală a tuturor procedurilor prevăzute de Legea insolvabilității, inclusiv a

falimentului simplificat, instanța consideră că această interpretare este greșită, or, termenul „în mod corespunzător” nu presupune aplicarea nelimitată a tuturor normelor legii, ci doar adaptarea celor compatibile cu natura juridică a masei succesorale.

La caz, Capitolul IX[I] instituie un regim special, distinct de cel aplicabil persoanelor juridice, iar acest capitol nu prevede procedura simplificată a falimentului. În absența unei norme exprese, extinderea prin analogie a art. 134 asupra masei succesorale ar echivala cu completarea legii, ceea ce este inadmisibil.

Referitor la susținerea apelanților că art. 134 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității este aplicabil și masei succesorale prin efectul art. 235[1] alin. (1), instanța de apel menționează că, art. 134 alin. (1) se referă exclusiv la categorii determinate de debitori - întreprinzători individuali, gospodării țărănești, persoane juridice sau societăți dizolvate. Masa succesorală nu are personalitate juridică și nu se încadrează în niciuna dintre aceste categorii. A admite contrariul ar însemna asimilarea unei mase patrimoniale cu o entitate juridică, ceea ce contravine principiilor de drept civil și spiritului legii.

Cu privire la argumentul apelanților că întrucât normele privind insolvabilitatea masei succesorale au fost adoptate ulterior celor care reglementează falimentul simplificat, legiuitorul ar fi avut intenția de a permite aplicarea și asupra masei succesorale, instanța susține că aceasta de asemenea este nefondată, or, dacă legiuitorul ar fi urmărit extinderea procedurii falimentului simplificat, ar fi prevăzut-o expres în capitolul dedicat (Capitolul IX[I]).

Dimpotrivă, textul actual stabilește doar condițiile inițierii procesului de insolvabilitate, fără a face trimitere la procedura simplificată. Lipsa unei norme exprese dovedește intenția clară a legiuitorului de a delimita distinct regimul masei succesorale de cel al debitorilor persoane juridice.

În context, referitor la pretinsa confuzie dintre „insolvabilitate” și „proces de insolvabilitate” invocată de apelanți, Completul menționează că prima instanță a făcut o distincție corectă între „starea de insolvabilitate” și „procedura de insolvabilitate”, reținând că, deși masa succesorală poate ajunge într-o stare de incapacitate de plată, legea nu prevede pentru ea aceeași procedură aplicabilă debitorilor profesioniști sau persoanelor juridice. Așadar, interpretarea primei instanțe a fost una corectă din punct de vedere conceptual și normativ.

În concluzie, deși apelanții invocă faptul că legea nu conține o normă care să interzică aplicarea falimentului simplificat masei succesorale, Completul subliniază că principiul aplicării stricte a normelor de procedură specială impune că doar ceea ce este prevăzut expres poate fi aplicat.

În materie de insolvabilitate, nu se aplică regula „ceea ce nu este interzis este permis”, ci dimpotrivă, doar procedurile reglementate de lege pot fi declanșate, iar absența unei norme de trimitere la procedura simplificată echivalează cu excluderea acesteia.

Contextual, Colegiul judiciar atestă că potrivit prevederilor art. 372 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.

De asemenea, este necesar de a concretiza că instanța de apel în esența sa este o continuare a instanței de fond, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, nu au fost prezentate alte probe decât cele deja existente la materialele dosarului, iar apelantul nu a solicitat instanței judecătorești intervenirea pentru a obține careva probe ce ar demonstra veridicitatea pretențiilor sale.

În conformitate cu art. 385 lit. (a), 389, 390 Cod de procedură civilă, Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de avocatul Cireș Isae, în interesele lui Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 02 aprilie 2025, emisă la cererea introductivă înaintată de moștenitorii masei succesorale Verbițchi Iulia, Verbițchi Elena și Verbițchi Irina cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de masa succesorală acceptată după decesul lui Verbițchi Andrei.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători
Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei